

Aprobat:
Administrator,
Ing. Albaceanu Irinel Ilie

Fisa de implementare Standardul 8 "Managementul riscului"

1. Descrierea standardului

Ordinul Guvernului nr. 600/2018 actualizat, reglementeaza 16 standarde de control intern managerial. Standardele de control intern managerial definesc un minim de reguli de management, pe care toate entitatile publice trebuie sa le urmeze.

Obiectivul standardelor este de a crea un model de control intern managerial uniform si coerent. Totodata, standardele constituie un sistem de referinta, in raport cu care se evalueaza sistemele de control intern, se identifica zonele si directiile de schimbare.

In cadrul codului de control intern, se regasesc 5 elemente cheie: mediul de control, performante si managementul riscului, activitati de control, informarea si comunicarea, evaluare si audit.

Standardul 8 "Managementul riscului" face parte din sectiunea "performante si managementul riscului", element cheie care se refera la fixarea obiectivelor, planificare, programare si performanta (monitorizarea performantei).

La SC Ecosistem Victoria SRL, este necesar ca, cel putin o data pe an, sa se analizeze riscurile legate de desfasurarea activitatii si sa demareze actiuni si masuri de contracarare a riscurilor.

Pentru a nu se crea confuzii, trebuie cunoscute unele concepte, cum ar fi:

Entitate publica – Societate in care persoanele lucreaza impreuna pentru atingerea unor obiective prestabilite.

Obiective - Scopurile pe care si le stabileste o entitate publica. Obiectivele generale se descompun, la nivel operational, in obiective derivate si specifice. La nivel global, obiectivele pot fi exprimate in termeni generali, dar, la nivel operational, obiectivele se definesc precis, prin indicatori de rezultate masurabili. De aceea, obiectivele reprezinta rezultatele ce trebuie obtinute la nivelul entitati publice si la nivelul fiecarei componente structurale din cadrul acesteia.

Risc - O problema(situatia, eveniment, etc.) care nu a aparut inca, dar care poate aparea in viitor, caz in care obtinerea rezultatelor prealabil fixate este amenintata sau potentiala. In prima situatie, riscul reprezinta o amenintare, iar in cea de-a doua, riscul reprezinta o oportunitate. Riscul reprezinta incertitudinea in obtinerea rezultatelor dorite si trebuie privit ca o combinatie intre probabilitate si impact.

Impactul – Reprezinta consecinta asupra rezultatelor (obiectivelor), daca riscul s-au materializa. Daca riscul este o amenintare, consecinta asupra rezultatelor este negativa, iar daca riscul este o oportunitate, consecinta este pozitiva.

Expunere la risc – Consecintele, ca o combinatie de probabilitate si impact, pe care le poate resimti o entitate in raport cu obiectivele prestabilite, in cazul in care riscul se materializeaza.

Materializarea riscului – Translatarea riscului din domeniul incertitudinii (posibilului) in cel al certitudinii (al faptului implinit). Riscul materializat se transforma dintr-o problema posibila intr-o problema dificila, daca riscul reprezinta o amenintare, sau intr-o situatie favorabila, daca riscul reprezinta o oportunitate.

Atenuarea riscului – Masurile intreprinse pentru diminuarea probabilitatii (posibilitatii) de apartie a riscului sau/si de diminuare a consecintelor (impactului) asupra rezultatelor (obiectivelor) daca riscul s-ar materializa. Mai concis, atenuarea riscului reprezinta diminuarea expunerii la risc, daca acesta este o amenintare.

Evaluarea riscului – Evaluarea consecintelor materializarii riscului, in combinatie cu evaluarea probabilitatii de materializare a riscului. Mai concis, evaluarea riscului reprezinta evaluarea expunerii la risc.

Profilul de risc – Un tablou cuprinzând evaluarea generală documentată și prioritizată, a gamei de riscuri specifice cu care se confruntă entitatea.

Strategia de risc – Abordarea generală pe care o are entitatea în privința riscurilor. Ea trebuie să fie documentată și ușor accesibilă în entitatea. În cadrul strategiei de risc se definește toleranța la risc.

Toleranța la risc – “Cantitatea” de risc pe care o entitate este pregătită să o tolereze sau la care este dispusă să se expună la un moment dat.

Risc inerent – Expunerea la un anumit risc, înainte să fie luată vreă masură de atenuare a lui.

Risc rezidual – Expunerea cauzată de un anumit risc după ce au fost luate măsuri de atenuare a lui.

Măsurile de atenuare a riscurilor aparțin controlului intern. Din această cauză riscul rezidual este o măsură a eficacității controlului intern, fapt pentru care unele țări au înlocuit termenul de risc rezidual cu cel de risc de control.

Gestionarea riscurilor înseamnă identificarea și evaluarea riscurilor, precum și stabilirea modului de a reacționa în fața riscurilor, adică de a pune în opera mijloace de control intern care să le atenueze posibilitatea de apariție sau consecințele pe care le-ar produce în cazul în care s-ar materializa.

Managementul riscului este o metodologie care vizează asigurarea unui control global al riscului, ce permite menținerea unui nivel acceptabil al expunerii la risc pentru entitatea publică, cu costuri minime.

Managementul riscului cuprinde o gamă largă de activități riguros definite și organizate, plecând de la condițiile de existență și obiectivele fundamentale ale entității publice, precum și analiza factorilor de risc într-o concepție de funcționare optimă și eficientă, un proces efectuat de conducerea entității publice, proces ce constă în:

-definirea strategiei ce trebuie aplicată;

-identificarea și evaluarea riscurilor ce pot afecta organizația și activitățile ce se desfășoară în cadrul acesteia, ținând cont de parteneriate și de mediu;

-controlul riscurilor astfel încât acestea să se încadreze în limitele toleranței la risc;

-monitorizarea, revizuirea și raportarea continuă a situației riscurilor, beneficiindu-se de experiența acumulată, pentru a se obține o garanție rezonabilă cu privire la realizarea obiectivelor entității.

2. Cerințe generale

Această componentă a standardului 8 “Managementul riscului” enunță modalitățile prin care conducerea entității și personalul acționează, respectiv:

-definirea strategiei ce trebuie aplicată;

-identificarea și evaluarea riscurilor ce pot afecta entitatea și activitățile ce se desfășoară în cadrul acesteia;

-elaborarea planurilor și strategiilor entității în vederea limitării posibilelor riscuri legate de desfășurarea activității entității în condiții de maximă eficiență și eficacitate.

Existența unui management al riscului la nivelul entității asigură condițiile de bază pentru un control intern eficient. În acest sens, s-a elaborat procedura de sistem privind managementul riscului și registrul de riscuri.

Atingerea obiectivelor stabilite poate fi perturbată de situații, evenimente, acțiuni sau inacțiuni. Astfel de probleme care pot apărea și care influențează, în sens negativ sau pozitiv, obținerea rezultatelor dorite, reprezintă riscurile. Riscurile sunt acceptabile, dacă măsurile care vizează evitarea acestora nu se justifică în plan financiar. Riscurile semnificative pot apărea și se dezvoltă în special ca urmare a managementului inadecvat, al raporturilor dintre entității și mediile în care aceasta acționează și a unor sisteme de conducere.

Conducerea are obligația creării și menținerii unui sistem de control intern sănătos, în principal prin:

- identificarea riscurilor în strânsă legătură cu obiectivele a căror realizare ar putea fi afectată de materializarea riscurilor; identificarea amenințărilor/vulnerabilităților prezente în cadrul activităților curente ale entității, care ar putea conduce la săvârșirea unor fapte de corupție și fraude;
- evaluarea riscurilor, prin măsurarea probabilității de apariție și a impactului asupra obiectivelor în cazul în care acestea se materializează; ierarhizarea și prioritizarea riscurilor în funcție de toleranța la risc stabilită de conducerea entității;

c. stabilirea celor mai adecvate modalitati de tratare a riscurilor, astfel incat acestea sa se încadreze in limitele tolerantei la risc stabilite, si delegarea responsabilitatii de gestionare a riscurilor catre cele mai potrivite niveluri decizionale;

d. monitorizarea implementarii masurilor de control, precum si a eficacitatii acestora;

e. revizuirea si raportarea periodica a situatiei riscurilor.

Toate activitatile si actiunile initiate si puse in aplicare in cadrul procesului de gestionare a riscurilor sunt riguros documentate, iar sinteza informatiilor/datelor si deciziilor luate in acest proces este cuprinsa in Registrul riscurilor, document care atesta ca in entitate s-a introdus un sistem de management la riscurilor si ca acesta functioneaza.

3. Referinte principale

Aceasta componenta cuprinde actele normative reprezentative, care contin prevederi aplicabile standardului 8, in principal cele referitoare la managementul riscului.

Legea nr.53/2003 Codul Muncii, cu modificarile ulterioare;

1. Regulamentul de Organizare si Functionare al SC Ecosistem Victoria SRL aplicabil;
2. Regulamentul Intern al SC Ecosistem Victoria SRL aplicabil;
3. Legea 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea si sanctionarea faptelor de coruptie, cu modificarile si completarile ulterioare;
4. Legea 115/1996 privind declararea si controlul averii demnitarilor, magistratilor, functionarilor publici si a unor persoane cu functii de conducere, cu modificarile si completarile ulterioare;
5. Legea 161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si in mediul de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, cu modificarile si completarile ulterioare;
6. Legea 251/2004 privind unele masuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor actiuni de protocol in exercitarea mandatului sau a functiei;
7. Ordonanta de urgenta 109/2011 privind guvernanta corporativa a intreprinderilor publice, cu modificarile si completarile ulterioare;
8. Legea nr. 571/2004 privind protectia personalului din autoritatile publice, entitatile publice si din alte unitati care semnaleaza incalcare ale legii;
9. Legea nr. 672/2002 privind Auditul intern, republicata si actualizata;
10. OG nr. 119/1999 republicata si actualizata, privind controlul intern si controlul financiar preventiv;
11. Ordinul nr. 923/2014 republicat si actualizat, pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv si a Codului specific de norme profesionale pentru persoanele care desfasoara activitatea de control financiar preventiv propriu.
12. Legea nr. 31/1990 privind societatile comerciale
13. Legea serviciilor comunitare de utilitati publice nr. 51/2006, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.
14. Legii nr.: 544/2001 – privind liberul acces la informatiile de interes public, actualizata.
15. -HG nr. 500/2011 privind registrul general de evidenta a salariatilor - actualizata;
16. -Nomenclatorul Clasificarii Ocupatiilor din Romania (COR);
17. -Nomenclatorul clasificarii activitatilor economice (CAEN);
18. -ORDIN nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entitatilor publice

4. Actiuni minim necesare

- Stabilirea unei proceduri de sistem privind managementul riscurilor;
- Instruirea personalului in domeniul managementului riscurilor;
- Identificarea riscurilor generale si a celor aferente activitatilor derulate la nivelul fiecarei structuri;
- Evaluarea riscurilor;
- Identificarea masurilor/instrumentelor de control aplicabile;
- Monitorizarea riscurilor si reevaluarea acestora;
- Reactualizarea Planurilor de actiune;
- Elaborarea registrului riscurilor.

5. Rezultate

- Procedura privind managementul riscurilor;
- Registrul riscurilor;
- Plan de actiune pentru diminuarea riscurilor.